

De balans Ivo Van Hove

Met 'A View from the Bridge' van Arthur Miller won onze landgenoot Ivo van Hove (57) twee Tony Awards, de belangrijkste Amerikaanse theaterprijzen. Hij is sinds 2001 directeur van Toneelgroep Amsterdam en een wereldregisseur. Hier maakt hij zijn persoonlijke balans op.

Ik vergeef en vergeet heel gemakkelijk.

Wat zijn uw belangrijkste activa?

'Al die toneelstukken en boeken over toneel die ik sinds mijn achttiende in mijn boekenkast vergaarde. Maar twee jaar geleden deed ik in één keer al mijn romans weg. Eens opruimen is belangrijk in het leven. Durven afscheid te nemen.'

Wie heeft in u geïnvesteerd?

'Tot ik op mijn elfde naar het internaat ging, was de opvoeding thuis belangrijk. Daarna kwamen een aantal hele bijzondere leraren aan het Klein Seminarie van Hoogstraten. Later was er Dora van der Groen. Eminence grise als actrice, maar de opleiding

voor acteurs in Antwerpen was haar grote levenswerk. Verder kan mijn werk ook enkel bestaan door een grote investering van de samenleving: gemeenschapsgeld. Al realiseren we in Amsterdam tegenwoordig 35 tot 40 procent van de inkomsten zelf.'

Investeert u in anderen?

'Ik probeer toneel te maken voor een zo groot mogelijk publiek. En we doen educatieve en talentontwikkelingsprojecten. We genereren zowel de acteurs als het publiek van morgen. Als je in cultuur investeert, investeer je in een betere, evenwichtige samenleving. Kunst betekent heel veel.'

Wie zit in uw raad van bestuur?

'Jan Versweyveld is mijn eerste en laatste raadgever. Hij is al 36 jaar mijn partner en scenograaf, en staat mee aan de wieg van alle projecten. Hem vertrouw ik helemaal. Die unieke nabijheid is niet altijd makkelijk, maar voor ons was samen leven en werken de redding. We zitten ook altijd samen in de dezelfde spanningen - premières, kritiek - maar we zijn in goede handen bij elkaar.'

Schrijft u soms mensen af?

'Nee. Ik vergeef en vergeet heel gemakkelijk. Als iemand een rotstreek met me heeft uitgehaald en het is uitgepraat, kom ik daar nooit meer op terug.'

A black and white portrait of Ivo van Hove, a middle-aged man with short hair, wearing a light-colored button-down shirt. He is looking directly at the camera with a serious expression. His arms are crossed. The background is dark.

Eens opruimen
is belangrijk
in het leven.

Gaat u vaak in het rood?

'Het Bowieproject was een ingewikkelde voorstelling en er was veel emotionele druk: ik wist dat Bowie doodziek was en kon het aan niemand vertellen. Na afloop zat ik er helemaal door. Maar dat duurt maar twee dagen. Ik ben nooit langdurig uitgeput. Integendeel, mijn projecten geven me energie.' 'Rond mijn vijftiende had ik een oogje op een vriend met wie ik de hele tijd optrok. Op een dag was hij niet meer op school. Verongelukt met de fiets. Pas later besepte ik dat ik toen door een rouwproces ging en weinig steun vond - ik kon er niet over praten. Maar ik ben blij dat ik het zo jong heb meegemaakt: een verlies waarvan je denkt dat je het niet te boven komt, terwijl dat wel zo is.'

Staat er winst op uw balans?

'Wie kan zeggen dat hij in één seizoen met zijn eigen gezelschap in Amsterdam werkt, twee voorstellingen op Broadway heeft, twee Tony Awards wint en nu met La Comedie-Française in Parijs werkt? Maar als je niets doet, krijg je weinig in het leven. Jan en ik hebben het samen zelf gedaan. Je moet je eigen leven en kansen creëren, maar niet op een foute manier. Doe wat je gelukkig maakt. Dan zal je het goed doen, opvallen en meer kansen krijgen.'